

Helâl ve haram daireleri

İsim belirtmeyen okuyucumuz: “Büyük günahlar kaç tanedir? Yedi midir? Hangileridir? Büyük günah işleyen bağışlanır mı?”

HELÂL DAİRESİ GENİŞTİR

Günah, Allah'ın yapmamızı yasakladığı davranıştır. Haram dâiresi, helâl dâiresine nazaran dardır; fakat haramların sayısı yedi ile sınırlı değildir.

Bizim nazarımız haramların sayısı üzerinde yoğunlaşmaya değil, haramların özünü kavramaya ve onlardan sakınmaya dönük olmalıdır. Haramların ve günahların sayısı bir hayli fazla olsa da, şunları unutmamalıyız:

- 1- Helâl dâiresi daha geniştir.
- 2- Her haramın, helâl dâiresinde telâfi şekli muhakkak vardır. Harama girmeye lüzum yoktur.
- 3- Günahlardan dönüş mümkündür.
- 4- Dönüşü mümkün olan günahları ilelebet boynumuzda bir leke gibi görmektense, pişmanlık ile, Allah'a sığınmakla, tövbe ve istiğfar ile arınmamız bize inşallah Allah'ın rızâsı kapılarını açacaktır.
- 5- Attığımız adımın günah olduğunu fark ettiğimiz an, adımımızı geri çekmek, günahı sınırı aşmaktan kaçınmak ve tövbe etmek sûretiyle sevaptaki derecelerimizi yükseltmemiz her zaman mümkündür.

BU ZAMANDA KURTULUŞ YOLU

Üstad Bedüzzaman Hazretlerine göre, esas olan îmandır, takvâdır, ibâdettir. Böyle fesat ve günahlar asrında kalpteki Allah korkusu günahlara karşı en büyük bir silâh ve siper hükmündedir. Bu zamanda farzları işleyen, büyük günahları işlemeyen kurtulur. Böyle büyük günahlar içinde, salih amelin ihlâsla muvaffakiyeti pek zordur. Diğer yandan, az bir salih amel, böyle ağır şartlar altında, çok hükmündedir. Hem zaten Allah korkusu ile günahlardan uzak durmakta bir nevi salih amel vardır. Çünkü

bir günahı terk etmek vaciptir. Bir vacibi işlemek, çok sünnetlere bedeldir. Özellikle böyle günahların sel gibi üzerimize hücum ettiği bir asırda, yalnızca günahlardan korunmak suretiyle, yani az bir irade gösterip yüzlerce günahı terk etmek suretiyle, yüzlerce vacip işlenmiş olmaktadır. Madem, şimdiki sosyal hayatta her dakikada yüzlerce günahla karşı karşıya kalıyoruz. Elbette Allah korkusunu ve günahlardan sakınmak duygusunu kalbimizde taşıdığımız her an, yüzlerce sâlih amelin de kapısını çalmış olacağız.¹

TÖVBE GÜNAHA KARŞI SİPERDİR

Günahlara karşı en büyük siper tövbe ve istiğfar etmek ve günahlardan vazgeçmektir. Allah'a şirk koşmak hariç olmak üzere, büyük günahları işlemek imansızlıktan gelmediğinden; günah olduğunu inkâr etmedikçe büyük günah işleyen kişi, iman dairesinden çıkmaz.² Fakat Üstad Saîd Nursî Hazretlerine göre, her günah içinde küfre gidecek bir yol vardır. Eğer işlenen bir günah istiğfar ile çabuk imha edilmezse, kurt değil, küçük bir mânevî yılan olarak kalbi ısırır. Çünkü günah kalbe işlemeye başladığı ve tövbe ile imha edilmediği zaman kalbi karartır ve günahları korkusuzca işlemeye devam etmek kalbin katılaşmasına ve îmân nûrunun çıkmasına sebep olur.³

Oysa tövbe ile günahlardan kurtulmaya bizi çağıran Allah'ın kitabıdır: Kur'ân, Allah'a sığınıldığı, itiraf edildiği ve pişman olunduğu sürece Allah'ın bütün günahları affedeceğini şöyle müjdeler: "De ki: Ey günahta aşırı giderek nefislerine zulmetmiş olan kullarım. Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz O çok bağışlayıcı ve çok merhamet edicidir."⁴

BÜYÜK GÜNAHLARI YASAKLAYAN KUR'ÂN'DIR

Kur'ân'ın emri büyük olduğu gibi, yasakladığı günahlar da büyüktür. Allah'a şirk koşmak⁵, adam öldürmek⁶, zinâ⁷, içki, kumar⁸, anne ve baba hakkını çiğnemek⁹, yalancı şahitlik yapmak ve yalan söylemek¹⁰, hırsızlık yapmak¹¹, gıybet etmek ve sû-i zanda bulunmak¹², iftirâ atmak¹³, livâta¹⁴, fâiz¹⁵, yetimi azarlamak ve doyurmamak¹⁶, domuz eti yemek, ölü hayvan eti yemek¹⁷ Kur'ân'da geçen günahların başlıcalarıdır.

Bu günahlardan, kul hakkı ile Allah hakkını bünyesinde barındırma özelliğine sahip yedi tanesini Bedüzzaman Hazretleri şöyle sıralar: "1- Katl (adam öldürmek), 2- Zinâ, 3- Şarap, 4- Ukûk-u vâlideyn (anne baba hakkını gözetmemek, akrabalık bağlarını koparmak), 5- Kumar, 6- Yalancı şahitlik, 7- Dîne zarar verecek bid'alara taraftar olmak.¹⁸

Günah hususunda muhakkak bilmemiz ve kulağımızda her zaman küpe olması gereken husus, Allah'ın yasakladığı şeylere yaklaşmamak, küçük veya büyük günahlara karşı Allah'a sığınmak, Kur'ân'da bildirilen günahı günah olarak kabullenmek ve günahıta ısrar etmemektir.

TÖVBE EDİLİRSE GÜNAH BÜYÜK OLMAKTAN ÇIKAR

Nitekim Peygamber Efendimiz (asm): "Tövbe ve istiğfar edildiğinde büyük günah 'büyük' değil, ısrarla işlenmeye devam edildiğinde ise, küçük günah 'küçük' değildir."19 buyurmuştur.

Dipnotlar:

- 1- Kastamonu Lâhikası, s. 110.
- 2- Lem'alar, s. 80.
- 3- Lem'alar, s. 15.
- 4- Zümer Sûresi, 39/53.
- 5- Şuarâ Sûresi, 26/213; Kasas Sûresi, 28/88.
- 6- Nisâ Sûresi, 4/92, 93; Mâide Sûresi, 5/32; İsrâ Sûresi, 17/33; Furkan Sûresi, 25/68-70.
- 7- Mâide Sûresi, 5/5; Nûr Sûresi, 24/2,4.
- 8- Mâide Sûresi, 5/90, 91.
- 9- İsrâ Sûresi, 17/23.
- 10- Bakara Sûresi, 2/283; Nisâ Sûresi, 4/135.
- 11- Mâide Sûresi, 5/38.
- 12- Hucurât Sûresi, 49/12.
- 13- Nisâ Sûresi, 4/112.
- 14- A'râf Sûresi, 7/80, 81; Neml Sûresi, 27/54; Ankebût Sûresi, 29/28, 29.
- 15- Bakara Sûresi 2/188, 275.
- 16- Fecir Sûresi, 89/17; Mâûn Sûresi, 107/2.
- 17- Mâide Sûresi, 5/3.
- 18- Barla Lâhikası, s. 178.
- 19- a.g.e., 3/3416.